

Станом на 1 січня 2018 року в області прож

Протягом останніх 27 років Україна самостійно фінансує витрати на подолання наслідків техногенної катастрофи.

В області проводиться постійна робота щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Основні пільги і компенсації постраждалим громадянам фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, на забезпечення яких у 2018 році передбачено 6 027,05 тис. грн., що на 1 120,046 тис.грн. менше ніж заявлена потреба.

Департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації підготовлено та направлено лист за підписом голови ОДА Міністру соціальної політики України А.Реві про збільшення фінансування за вищевказаною програмою, відповідно до потреби (лист від 29.01.2018 №06-7/260).

Крім того, станом на 14.03.2018 року на вимогу Мінсоцполітики України спільно з управліннями соцзахисту РДА, МВК проведено детальний аналіз обсягу коштів на 2018 рік для визначення уточненої потреби за усіма видами виплат та направлені в Мінсоцполітики України 12.03.2018 пропозиції щодо збільшення кошторисних призначень на 1 030,48 тис.грн.

Проте дане питання на сьогодні залишається відкритим. **(Позитивні зміни в законодавстві):**

На сьогодні збережено пільги, гарантовані державою чорнобильцям, у тому числі на

проїзд та оплати комунальних послуг.

Зокрема, відповідно до постанови КМУ від 14.03.2018 року № 197 «Деякі питання надання пільг у готівковій формі з оплати проїзду усіма видами транспорту загального користування на міських, приміських та міжміських маршрутах», департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації спільно з іншими структурними підрозділами ОДА розроблено проект розпорядження голови обласної державної адміністрації відповідно до якого, для окремих категорій осіб в тому числі і осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесених до категорії 1, 2, визначених пунктом 2 Порядку надання пільг у готівковій формі з оплати проїзду усіма видами транспорту загального користування на міських, приміських та міжміських маршрутах, затвердженого вищевказаною постановою КМУ, буде затверджено розмір щомісячної готівкової виплати у 2018 році у сумі 120,00 гривень.

Для осіб, які відповідно до законів мають право на пільги з оплати проїзду транспортом загального користування на міжміських маршрутах, розмір щомісячної готівкової виплати становить 144,0 гривні.

Для осіб з інвалідністю I групи, дітей з інвалідністю (крім дітей до шести років) розмір щомісячної готівкової виплати становить 240,0 гривень.

Для осіб з інвалідністю I, II групи та дітей з інвалідністю (крім дітей до шести років), які навчаються у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти або проходять реабілітацію, розмір щомісячної готівкової виплати становить 480,0 гривень.

Крім того, згідно чинного законодавства, органи місцевого самоврядування мають право додатково приймати рішення щодо збільшення кількості поїздок та розміру суми щомісячної готівкової виплати для окремих категорій осіб, які мають право на пільги з оплати проїзду усіма видами транспорту загального користування на міських, приміських та міжміських маршрутах.

Одночасно інформуємо про позитивні зміни **в частині пенсійного забезпечення** для осіб, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних

аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 р. № 2148 внесено зміни до ст. 59 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Постановою від 15.11.2017 р. № 851 внесено зміни до Порядку обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1210 «Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

З урахуванням зазначених змін підвідомчими управліннями Пенсійного фонду України Закарпатської області проводиться робота щодо перерахунку пенсій, починаючи з 1 жовтня 2017 року, особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю.

Пенсія по інвалідності обчислюється відповідно до цього Закону або за бажанням таких осіб – з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

Крім того 1 січня 2018 року набув чинності Закон України Про внесення змін до статті 54 Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи", яким передбачено

Частину першу

статті 54 Закону доповнити реченням такого змісту: "Дружинам (чоловікам), які втратили годувальника із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, віднесених до категорії 1, пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається незалежно від причинного зв'язку смерті з Чорнобильською катастрофою".

▣ **Санаторно-курортне лікування ЧАЕС (державний і обласний бюджет).**

На неодноразові звернення департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації до Мінсоцполітики України повернуто на місця повноваження, щодо використання коштів на організацію санаторно-курортного лікування громадян цієї пільгової категорії.

Позитивним в частині оздоровлення чорнобильців є прийнята Кабінетом Міністрів України постанова від 23.11.2016 № 854 «Деякі питання санаторно-курортного лікування та відпочинку громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» яка вступила в дію в минулому році та відповідно до якої інваліди-чорнобильці, та діти-інваліди, інвалідність яких пов'язана з наслідками аварії на ЧАЕС, мають змогу отримати компенсацію вартості путівки відповідно до трьохстороннього договору між громадянином, санаторно-курортним закладом відповідного профілю (за вибором громадянина і згідно медичних показань) та органом соціального захисту населення за місцем проживання громадянина.

В поточному році передбачено 457 тис. гривень на оздоровлення чорнобильців-інвалідів 1 категорії (на 66 осіб), що на 12 % менше ніж у 2017 році, з яких у 1 кварталі надійшло 32,9 тис. гривень.

Дані видатки направляються управлінням соціального захисту населення райдержадміністрацій, міськвиконкомів для укладення трьохсторонніх угод щодо санаторно-курортного лікування громадян даної пільгової категорії. (Станом на звітну дату укладено 6 угод на загальну суму 45,8 тис.грн, 2 особи уже оздоровлено на загальну суму 18,5 тис.грн.).

Також, за рахунок коштів обласного бюджету в 2018 році загалом передбачено фінансування Програми „Турбота” щодо посилення соціального захисту громадян на 2016-2018 роки у частині відшкодування витрат за самостійно придбані путівки, в розмірі 700,0 тис. гривень (станом на 01.03.2018 року з обласного бюджету виділено 350,0 тис.грн.).

Крім того, станом на 19.04.2018 санаторно-курортними закладами області з власних резервів виділено 55 благодійних короткотермінових путівок для оздоровлення пільгових категорій громадян (в т.ч. для постраждалих громадян від наслідків аварії на ЧАЕС). Від повідно до заїздів вже

громадян даної
пільгової категорії вже
оздоровилися.

Забезпечується ретельна підготовка документів на розгляд Комісії зі спірних питань призначення статусу осіб, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, та Центральної комісії з визначення даних про заробітну плату працівників за роботу в зоні відчуження в 1986-1990 роках відповідно до вимог визначених постановою КМУ від 26.09.2012 № 886 «Про комісії з визначення даних про заробітну плату працівників за роботу в зоні відчуження в 1986-1990 роках» та посилено попередню перевірку документів щодо заробітної плати, одержаної за роботу в зоні відчуження в 1986-1990 роках.

Відповідно до поданих громадянами заяв протягом 3 років видано 16 довідок, за якими пенсія заявників зросла в середньому на 2000,00 гривень (ще 2 справи знаходяться на розгляді комісії)

□ За рахунок коштів обласного бюджету протягом поточного року передбачено 1 млн. 300 тис. гривень для забезпечення безкоштовними медикаментами та роботами по зубопротезуванню цієї пільгової категорії громадян (що на 8% більше ніж у минулому році, і на 27% більше ніж у 2016 році), з яких на відшкодування аптечним закладам області за придбані ліки передбачено 1,0 млн. грн. та за надання послуг із зубопротезування стоматологічними поліклініками – 300,0 тис. гривень.

Станом на 19.04.2018 року укладено 27 відповідних угод з аптечними та медичними закладами області на загальну суму 1,1 млн. грн. З початку року вартість безкоштовно наданих чорнобильцям послуг аптечними закладами та стоматологічними поліклініками відшкодовано на загальну суму 142,00 тис. гривень. Продовжується робота по укладанню відповідних угод.

З метою належної організації підготовки і проведення в області заходів, пов'язаних з 32-ми роковинами Чорнобильської катастрофи, розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 12.04.2018 № 212 було затверджено план заходів, пов'язаних з 32-ми роковинам Чорнобильської катастрофи.

Для фінансування затверджених заходів з обласного бюджету виділено 102 тис. гривень (в тому числі 35,0 тис. гривень на надання матеріальної допомоги громадянам даної пільгової категорії, та 60 тис.грн, на підтримку статутної діяльності ГО «Союз Чорнобиль України» у Закарпатській області.

26 квітня 2018 року о 10.00 год. у малому залі засідань облдержадміністрації заплановано засідання за круглим столом, за участі керівництва області з активом громадських чорнобильських організацій.

Цього ж дня, заплановано провести мітинг-реквієм та церемонію покладання квітів до пам'ятника Закарпатським ліквідаторам.

За інформаціями райдержадміністрацій, міськвиконкомів відповідними розпорядженнями затверджено плани заходів щодо підготовки до належного відзначення згаданої події. Передбачено провести зустрічі з особами, віднесеними до першої категорії постраждалих, учасниками ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, евакуйованими та переселенцями із забруднених територій, дітьми-інвалідами з метою виявлення соціальних проблем та вжиття заходів щодо їх розв'язання. Впорядкувати меморіальні комплекси загиблим і померлим внаслідок Чорнобильської катастрофи у містах і районах області.

З цією метою відповідні кошти передбачено і місцевими бюджетами:

Загальні видатки районних, міських бюджетів на проведення заходів, приурочених 32-им роковинам Чорнобильської катастрофи, складають 437,8тис.грн. (що на 17,3% більше ніж у 2017 році)

Проблемними залишаються питання відміни основних пільг, гарантованих державою, у тому числі навіть на лікування, для громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи 3-ї категорії та постраждалих дітей. Відмінено право на санаторно-курортне лікування і для ліквідаторів 2-ї категорії. Вдови чорнобильців роками добиваються зв'язку смерті своїх покійних чоловіків з наслідками аварії на ЧАЕС для отримання відповідних пільг.

Залишаються ряд інших проблем, які потребують вирішення, в тому числі в пенсійному та медичному забезпеченні.

Третій рік поспіль відсутні видатки державного бюджету на забезпечення житлом інвалідів-чорнобильців (на сьогодні в загальнообласному реєстрі для поліпшення житлових умов значаться 176 сімей даної пільгової категорії, в т.ч. 30 сімей осіб з інвалідністю). Департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації неодноразово готувалися листи за підписом керівництва області до центральних органів виконавчої влади з проханням вирішити вищевказані проблеми проте на сьогодні ці питання залишаються відкритими.

Разом з тим, з метою вирішення найгостріших проблемних питань в кожному районі, місті необхідно спільно з громадськими організаціями провести ретельний аналіз соціальних потреб чорнобильців та забезпечити їх вирішення, в тому числі за рахунок видатків місцевих бюджетів, благодійних коштів.

Узагальнюючи вищевикладене, слід підсумувати, що стан соціального захисту даної категорії громадян вимагає належної постійної уваги та допомоги з боку центральних та місцевих органів влади.

Департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації і надалі вживатимуться заходи щодо посилення соціального захисту громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи.

[Чисельність осіб](#)   [Аналіз програм ЧАЕС](#)